

VESTI IZ SLOVENIJE

POŽAR V SUHI KRAJINI. — V vasi Prevalje, občina Reslje v Suhu Krajini, je 27. septembra izbruhnil požar, ki je uničil 9 domačij in več gospodarskih poslopjij. Zgorelo je tudi 5 glav goveje živine, 12 prašičev, žito ter vsi že spravljene kmetijski pridejki. Požar je izbruhnil na domačiji Alojzija Lovšeta, ki je skupno s Francetom Obrsnarjem kahal žganje v svojem hlevu. Tram, ob katerem je bila speljana dimna cev se je vnel in se je tako požar hiro razširil dalje.

PREIMENOVANJE ULIC IN TRGOV. — V Ljubljani so zopet preimenovali nekaj ulic in trgov. Tako je sedaj biv. Gledališka ulica župančičeva ulica, biv. Prešernova je sedaj Čopova ulica, biv. Marijin trg pred frančiškansko cerkvijo je pa Trg dr. Franceta Prešerna.

OBVEZNO ZBRANJE IN PRODAJA ODPADKOV PAPIRJA. — V Ljubljani so izdali omenjeno uredbo, po kateri morajo vsa državna podjetja in ustanove ter uradi, kakor tudi združbe in družbene organizacije in njihova podjetja zbirati, shranjevati in oddajati vse odpadke papirja. Za zbiranje in oddajo teh odpadkov morajo vsa ta podjetja določiti posebnega uradnika.

ODVZEMANJE KROMPIRJA. — Komunistična uprava je tudi letos začela pobirati kmetom krompir. Obvezna oddaja pa ne daje več tistih rezultatoov, kakršne so komunisti izsilili prva leta. Zato se komunistični tisk v Ljubljani pritožuje, da je odgovarjala kar cela vrsta ljudskih in krajevnih odborov. Na nekaterih postajah stoji naročni vagoni po več dni prazni. Dosedaj so dnevno komunistične oblasti prevzele od kmetov samo eno petino določenih količin.

KOLHOZNO OBDELOVANJE V ŠMARSKI DOLINI. — V šmarnski dolini pri Grosupljem so komunisti začeli s kol-

hoznim sistemom obdelovati polja. Tako so orali to jesen čez vse prejšnje mejnike. Za jesensko setev je bil določen "plan" tako, da je treba posejati ozimne pšnice na 44 ha. Na novih plovkrah so določeni bloki samo za pšenico, drugi za ječmen, tretji za koruzo, oves, peso in korenje id. Titov komunistični tisk veselo vsklika, da sedaj "socialistična misel izravna krivice."

LEVSTIKOVO NAGRADO, za leto 1949 so dobili: Maksim Gaspari za slikanico "Suri. Muri velikan," pisatelj Tone Seliskar za otroško knjigo "Mule," Prežihov Voranc za knjigo za "pionirje" in starejšo mladino "Solzice" in France Bevk za knjigo "Otroška leta," Josip Ribičič, za igro "Tinče in Binče," Katja Špurova za poljudno znanstveno delo "Plugi orjejo." Za najboljšo ilustracijo so dobili to nagrado: France Mihelič, za ilustracijo Prežihovih "Solzic," Marij Pregelj za ilustracijo Bevkovih "Otroških let," Riko Debenjak za ilustracijo romana Katajeva "Blešči se jadro mi samotno," France Podrekar za ilustracijo humoresk Milčinskega "Batalčič" in Ivan Šubič za ilustracijo "Nejčka" od Zorana Hudalesa.

VSE PO "PLANU." — Ljudje doma so dobesedno sužnji komunistične diktature. Osebnostna svoboda je pri ljudeh samo še lep spomin na nekdanje dni, ko je človek lahko delal, kar je hotel. Danes je pa človek samo še orodje v rokah komunističnih odborov. Tako si človek tudi ne more sam izbirati svojega poklica. Dekle se ne more iti učiti za šiviljo, če tega ne dovoli krajevni odbor. Ta odbor sam razporeja delovne moči in ljudi pošilja tja, kamor zahteva komunistična partija.

Slovenska radijska ura na postaji WERE

Slovenska radijska ura na drugi božični dan v Clevelandu je bila za vse, ki so jo poslušali posebno doživljajo. Bogat, odličen program, ki se je tako prilagajal našim srcem, precizno izvajanje in podajanje, vse je bilo tako lepo, tako prijemajoče, da smo se kar zazibali v božično razpoloženje slovenske družine, da nas je kar pretreslo in ganilo. Človek ni vedel kaj mu je bolj seglo v dušo in srce. Ali globoko misli škofovega govora ali čudovito preprosta, pa nad vse lepo predstava slovenskega božičevanja v družini, ali prekrasno petje slovenskih božičnih pesmi. Gotovo je to, da je vsak, ki je ta slovenski božični program poslušal, imel v srcu veliko željo, da bi se omogočili pogostejši taki slovenski nastopi. Ti bi nas dvigali, vezali, učili in vodili. Slovenske organizacije in posamezniki naj bi mislili na to, da so slovenske radijske ure velika potreba in bi bile velika dobrota za vse. Postaji, spozorjem, vodstvu, prirediteljem in izvajalcem pa so tisoči ameriških in kanadskih Slovencev iz srca hvaležni za letošnjo božično uro.

Tri na dan

Proletarac je strašno hudo, ker bo papež proglasil 1950 za sveto leto. Proletarac je že vnaprej izračunal koliko milijonov bodo prinesli romarji v Rim.

Če bi od tistega kaj odpadlo za podporo Proletarcu, potem že, no, ja. Hudo je, kadar začne človek crediti sline po cvenku.

Proletarac jamra, da naročniki cepajo, "eni legajo v grob (ali jih sctvejo) drugi nimajo več sredstev, tretji so se že vsega naveličali. Je že hudimam, da je samo A. D. še, ki v teh časih stalno raste z naročniki. Na enega odstoplega, stopijo trije novi, pa tudi več...

Župan Burke odločno obsoja voditelje prometne slatke

Ne gre za sam spor glede dela in plače, gre za to ali bomo izpolnjevali dogovore in pogodbe ali pa bomo pustili, da vlada samovolja in nered.

Župan Burke je na božični večer clevelandskemu občinstvu razložil resnične in dejanske vzroke sedanje stavke transportnih uslužbencev. Rekel je, da sta se mesto in organizacija uslužbencev takrat dogovorila, ko je mesto prevzelo transportni sistem, da se vse sporne stvari predložijo dogovorjenemu in določenemu posredovalcu. Kar ta posredovalec reče v vsakem predloženem vprašanju, to morata obe stranki sprejeti. Tako so bila tudi vsa vprašanja glede katerih teče spor sedaj, predložena posredovalcu Davidu Ralphu Hertz. Ta mož je že mnoge sporne stvari med mestom in unijo razsodil in vselej sta ga obe stranki doslej poslušali. Tudi sedanja sporna vprašanja je razsodil. Dolžnost je bila, da se njegova razsodba sprejme, čeprav sedaj slučajno uniji ni bila všeč. Vodstvo unije je ponovno obljubljalo, da bo razsodbo sprejelo, isto vodstvo je tudi županu obljubilo, da ne bo unija šla v stavko brez predhodnega obvestila in novih razgovorov. Unija, posebno preds. Meaney, je vse te obveze in obljube prelomila. Kako naj mestna vlada sedaj išče sporazuma s tem možem, ko pa ne ve kdaj bo zopet svojo besedo prelomil, le to ve, da jo prelomi če mu tako kaže. Mestni prometni sistem je last vsega prebivalstva. Služi vsemu prebivalstvu in vzdržujejo ga vsi clevelandčani. Mestna uprava gotovo hoče, da bi vsi Clevelandčani bili s transportnimi sredstvi zadovoljni, kakor hoče, da bi bili srečni vsi transportni uslužbenci, ki so prav tako naši občani. Toda nobenega mestnega podjetja ni mogoče voditi z nezanesljivimi ljudmi, ki ne držijo pogodb in dane besede.

Župan je obljubil, da bo v najkrajšem času, morda že v tork po Božiču mestni transportni sistem začel obratovati, če ne v celem obsegu, pa vsaj deloma.

Guverner Lausche je obljubil, da bo dal mestu vso potrebno pomoč, zlasti zaščito straže, da se bo obratovanje moglo nemoteno vršiti z uslužbenci, ki bodo voljni delati ali pa s takimi, ki jih bodo na novo najeli. Upravni svet mestnega transportnega sistema je predložil sodniku prošnjo naj sodišče stavko proglasi za nezakonito in odredi, da se morajo delavci, ki hočejo ostati v službi, vrniti na delo.

Judovskega zastopnika iz USA so zaprli

Budapešta, Madžarska. — Madžarske komunistične oblasti so zaprle Izraela Jacobsona, direktorja judovske dobrodelne organizacije v Ameriki. Ameriški diplomati niso mogli dobiti dovoljenja, da bi ga v zaporu obiskali in da bi zvedeli kaj je vzrok aretacije.

NOVI GROBOVI

Frank Skoflanc

Na Sveti večer med polnočnico v cerkvi (Immaculate Conception) Breznadežnega Společja je nenadoma umrl Frank Skoflanc iz 1391 E. 45 St. Do bil je napad na možgane in umrl takoj. Pokojni je bil rojen v vasi Breg pri Leskovcu pri Krškem. Od tam je prišel pred 29 leti v Ameriko. Bil je sedaj 56 let star. Zapušča soprogo Alice, roj. Zupančič, pastorko Elsie Oberson, v Evropi ima pa še mater, brata in sestro. Zadnjih osem let je delal pri Shiel's Engineering Co. Bil je član društev Naprej št. 5 S. N. P. J. in Maccabees Carniola Tent 493. Pogreb bo ob desetih v četrtki iz Zakrajskovega pogrebnege zavoda na pokopališču Kalvarija.

Joseph Davidson

Včeraj popoldan je v Chicagi nenadoma umrl Joseph Davidson, soprog Marie Marinko. Starši vdove žive v Clevelandu na 1234 E. 74 St. Pokojni, ki je bil 42 let star, je dobil srčni napad. V sredo zvečer bodo prepeljali njegovo truplo v Grdinov pogrebni zavod. Pogreb bo v Clevelandu. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Rita Frances Yanak

Na božični dan je umrla ob pol desetih v Cleveland Clinic bolnišnici Rita Frances Yanak, stara 5 let, hčerka Michaela in Ana Yanak, 6815 Gerald Ave., Parma, O. Njenemu očetu je bilo Perko iz 52. ceste. Poleg žalujočih staršev zapuščata sestro Carol, brata Michael in Andrew, staro mater Ano Perko, ki sedaj živi v Detroit, Michigan, teto Mary Vidmar, Hecker Ave., strice: James, Frank, John in Edward. Bila je članica mladinskega oddelka društva sv. Katarine št. 29 ZSZ.

Pogreb bo v sredo zjutraj ob 9:30 iz pogrebnege zavoda Shuster, 5300 Denison Ave., v cerkev sv. Karla na Ridge Rd., Parma, Ohio, in na pokopališču Kalvarija.

Mary Madjak

V soboto je bil pogreb Mrs. Mary Madjak iz cerkve sv. Pavla na 40. cesti pod vodstvom Golubovega pogrebnege zavoda. Bila je stala 64 let in je prišla iz Hrvatske v Ameriko pred 32 leti. Zapušča hčeri Mrs. Elizabeth Koss in Mrs. Anna Tolowitz. Prebivala je na 5609 Bonna Ave.

Joseph Obradović

Včeraj je bil pogreb za pokojnega Joseph Obradoviča, stanujoč na 1407 E. 39 St. Pogreb je bil iz cerkve sv. Nikolaja pod vodstvom Golubovega pogrebnege zavoda. Bil je star 65 let in rojen v žumberaku. Zapušča soprogo Jennie, sinova Nick in Joseph ter hčere: Mrs. Jennie Bartczak, Mrs. Ann Hajas in Mrs. Mary Sexton v Kaliforniji.

Poizvedovalni kotiček

Franc Papež, Castrop R. L., Dortmund St. 165, Westfalen, Germany prosi svoje sorodnike v USA, da mu se javijo. Ima v Clevelandu družino svojega strica, pa ne dobi nikakega odgovora na svoja pisma. Poprej so njegovi sorodniki stanovali na naslovu Leo Terlep II 606 Beulah Ave. Cleveland 6, O. Lepo prosi, da se mu javijo na gornji naslov.

Božična poslanica predsednika Trumana za žrtve vojne in preganjanja

Independence, Mo. — Predsednik Truman je po stari navadi prižgal ogromno božično drevo postavljeno in okrašeno pred Belo hišo v Washingtonu s posebnim električnim kontaktom iz svojega doma v Independence, Mo., kjer je med svojimi najbližjimi rojaki preživel božične praznike. Pri tej priliki je pozival ves ameriški narod naj v obilici blagostanja, ki ga uživa te božične praznike, ne pozabi na tiste "za katere, kakor za Sveto Družino, ni prostora v gostiščih in hišah." To so stotisočere žrtve vojnih razmer, ki so ostale brez doma, to so razbite družine, to so begunci in preganjanci. Amerika mora doprinesiti svoj delež, da se reši usoda teh ljudi. Brez ljubezni do Boga in do bližnjega ne bomo rešili nobenega težkega vprašanja sedanjega časa. Pomnožimo duha božične ljubezni v naših srcih in v naših delih. Izvajajmo božično poslanstvo, delajmo za srečo in mir vsak dan, vsak človek, povsod in ob vsaki priliki. Sledimo sv. Pavlu, ki se je spokoril, spreobrnil, spoznal in zapisal, da je ljubezen najvišja in največja, še večja kot vera in upanje.

BOŽIČNA NOČ IN SVETI DAN MED SLOVENCIM PO NAŠIH ŽUPNIJAH V METROPOLI CLEVELANDU

Hladno, pa zelo prijetno zimsko vreme je letos precej pomagalo, da smo v Clevelandu imeli izredno lep sveti večer in Sveti dan. Cleveland kot slovenska prestolnica v Ameriki pa je bil za letošnji Božič še posebno slovesen. V cerkvi Sv. Lovrenca je imel slovesno polnočnico škof Dr. Gregorij Rožman. Škof sam je tudi pridigal. Niheče tako kakor on ne govori o lepoti, milini, globini in milosti božične skrivnosti, ki nam jo je dala Dobrota božja. Niheče tako ka-

verskega nauka pristno slovensko čutenje in dojemanje cerkvenega praznika. Niheče ne more tako kakor on povedati kako veliki duhovnik svojega naroda čuti in molji za svoje ob taki posebno slovesni priložnosti. Molil je škof vso pridigo, molil za vse trpeče, posebej pa prosil Boga in Zveličarja Jezusa za male slovenske otroke, ki se rode in rastejo v dobi ko raste in se množi in gosti tema poganske nevarnosti, zlo sovraštva do vsega božjega v slovenski domovini.

Pri Sv. Vidu so letos izredno skrbno in dovršeno pripravili cerkveno petje. Za orglami je bil opolnoči in pri slovenski maši Svetega dne Mr. Ivan Račič, urednik Glasila KSKJ in priznani orglarski umetnik. Zbori, opolnoči in ob desetih dopoldne mešani, ob enajstih moški, so bili pod vodstvom novega organista Mr. Košnika, ki je na prvi svoj Božič pri Sv. Vidu res napolnil cerkev s čudovitimi lepotami božičnega petja. Požrtvovalnim njegovim pevcom gre vsa hvala in priznanje.

Pri Mariji Vnebozvzeti so cerkveni mešani in moški zbori med božičnimi slovesnostmi utrdili svoj sloves in stare in nove slovenske božične pesmi podajali z novo dovršenostjo in mogočnostjo.

Cleveland je bil med prazniki zelo miren, družine in prijateljske družbe so slavile v domovih po starih prelepih slo-

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Silvestrovanje. — Skupina starih in novih clevelandskih slovenskih Američanov pripravlja za silvestrov večer pester zabavni program v šolski dvorani pri Sv. Vidu na Glass Ave. Stari in novi slovenski naseljenci bodo tako imeli priliko v bratski ljubezni prebiti večerne ure zadnjega dneva tega leta ter se prijetno zabavati ob šaljivih prizorih na odru, zapeti veselo slovensko pesem ter poslušati večeru primerne zdravice. Prireditev bo pri pogrnjenih mizah. Vstopnina samo 25 centov. Večerjo in pijajo si vsak poljubno naroči. Prireditev se zaključuje ob 11 zvečer, ker se ob tej uri prične enourna pobožnost v cerkvi, kateri sledi polnočnica. Vsi vljudno vabljeni. Vstopnina se plača pri vhodu. Lep deklinski sestank. — Slovenska dekleta — novonaseljenke — so imele večer popoldne lep sestanek v šoli Sv. Vida. Sestanka sta se udeležila tudi Msgr. Škerbec, ki je imel nagovor, in Father Godina. Dekleta so imela ljubke nagovorčke, lepe recitacije in so zapela božične in narodne pesmi. Sklenila so, da se bodo taki deklinski sestanki vsilili mesечно. Kljub temu, da so počivala javna prometna sred-

Najslovesnejši začetek Svelega Leta v Rimu

Rim Italija. — Papež Pij XII je na Sveti večer posebno slovesno odprl sveta vrata in začel Sveto leto. Vse množice vernikov, ki jih je bilo nad 80.000, prelati in škofje, svetni dostoj-

erjarih so bili pod silnim utisom poziva najvišjega poglavarja Cerkev, ko je klical ves svet naj se vrne h Kristusu, naj opusti greh in zlo, naj se v Svetem letu pokori za storjene napake in izprosi z novimi napori milost Vsemogočnega, da bi vladal Njegov mir med narodi, v družinah in vseh srcih. Med častnimi gosti sta bila na prvem mestu nasproti papeževega prestola belgijska kraljica mati Elizabeta in italijanski predsednik vlade de Gasperi. Množice so jokale, ko je Sveti Oče dvigal svoj roko, da blagoslovi njih in ves krščanski svet. 80.000 ljudi je ob koncu prepevalo: "Tebe Boga hvalimo." Mogočni orkestri fanfar so doneli daleč preko trga Sv. Petra v večni Rim.

Pozdravi iz Kalifornije

Johny Zalaznik, nekdanji Clevelandčan, pošilja iskrena voščila k praznikom in novem letu iz daljne Kalifornije.

Mr. Drenik naznanja

Mr. John Drenik, najvišji založnik in razvaževalec Erin Brew in drugega finega pivara ter raznih izbornih vin naznanja, da nima več v zalogi La Boheme vina in tudi ne Drewry's Ale. Drugo ima kot poprej in k zalogi je dodal tudi fino vino z imenom Petri, ki slovi po vsej Ameriki.

Božična stavka mestnih prometnih uslužbencev

Washington. — Župan Burke je prosil direktno Belo hišo za pomoč v clevelandski prometni stavki.

A. F. of L. je pozvala glavnega predsednika Williama Greena naj nastopi in spor uredi, da se stavka konča. Clevelandski urad delavske federacije je naravnost prosil Greena naj zahteva, da mednarodni zastopnik Spadling takoj odredi naj vsi uslužbenci mestnega prometnega podjetja gredo nazaj na delo. Federacija smatra, da so voditelji prometne unije prelomili obljube, delali proti službeni pogodbi in pogazili unijska in federalijska pravila.

Rusija misli skleniti poseben mir z Nemčijo

Bonn, Nemčija. — Iz vzhodne Nemčije poročajo, da bo Rusija sklenila poseben mir z Nemčijo. Ta poseben mir bi potem Rusija uprabljala kot posebno močno propagandno sredstvo proti zapadnim silam v Nemčiji. Višinski je obljubil poseben mir pri svojem zadnjem obisku v Berlinu.

Razne najnovejše svetovne vesti

CLEVELAND, O. — Po odredbi sodišča mora sedanja stavka promtnege delavstva prenehati danes popoldne ob dveh. Stavka se odloži, delo nadaljuje, med tem pa naj se rešujejo sporna vprašanja.

TOKYO, JAPONSKA. — Na Japonskem so imeli preko božičnih praznikov potres. Začel je bruhati vulkan Aso na otoku Kyushu. Potresi so se čutili tudi v Kaliforniji.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVCO, Editor)
 8117 St. Clair Ave. Cleveland 2, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINI
 Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
 Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

DECEMBER						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 252 Tues., Dec. 27, 1949

Božični pozdrav škofa Rožmana

(Ta pozdravni govor je govoril škof Dr. Gregorij Rožman včeraj preko radijske postaje WERE v okviru slovenskega božičnega programa v Clevelandu).

Iskren božičen pozdrav vsem Slovincem: Vam v Združenih Državah, ki ste mi po prostoru najbližji; Vam vernikom moje škofije, kjerkoli bivate od angleških premostovnikov in kanadskih gozdov do Ognjene zemlje in do daljne Avstralije n kjerkoli ste razmetani po Evropi; Vam trpečim v domovini, kamor moj glas ne sega, a moj blagoslov gre preko meja vsak dan; in Vam ostalim Slovincem, ki smo v isto usodo postavljeni, da jo krepko v trdnem upanju nosimo;

Vam vsem pozdrav, ki je še poln vonja svetonočne skrivnosti učlovečene božje Ljubezne.

Zelje za letošnji Božič in za sveto leto 1950 Vam izražam z besedami svetega Pavla, ki smo jih za uvod v božične praznike slišali tretjo adventno nedeljo:

"Božji mir, ki vsak razum presega, bo varoval vašo srca in vaše misli v Kristusu Jezusu" (Fil. 4, 7).

(So may the peace of God, which surpasses all our thinking, watch over your hearts and minds in Christ Jesus).

"Božji mir" — človeškega ni in bojim se, da ga nikdar ne bo. Dosedanja zgodovina človeštva ni drugega kot zgodba sporov, bojov in vojsk in taka bo zgodovina tudi nadalje, kakor vse kaže.

Na zemlji, ki ni svetostna, ni miru kakršnega on daje, ker je svet Boga izločil iz javnega življenja in Kristusu zaprl pot med tiste ki svet vladajo in vodijo. Tak svet nikdar ne bo mogel dati ljudem miru. Vsi napori in posveti so zaman, ako se svet ne povrne na temelje Kristusovega nauka.

Cudovit je Kristusov mir, "ki vsak razum presega." O tem se prepriča vsakdo, ki v sebi ta božji mir doživi. Svet, najsi bo še tako moder in ponosen na svoj razum, nikoli ne razume, kako more imeti v svojem srcu mir človek, ki krivico in preganjanje trpi, ki ga uboštvo tare ali mu neozdravljiva bolezen vsak zemeljski užitek onemogoča.

V srca vseh, ki živite v svetu, kateri miru nima in ga nikomur dati ne more, naj se vseli božji mir, da bo varoval vašo srca in vaše misli. Sveti Pavel ni izrekel vernikom v Filipih le želje, božji mir naj varuje, ampak je kot gotovo dejstvo zatrdil: božji mir bo varoval njih srca in misli. Isto velja nam: Božji mir bo v nas, bo varoval naša srca in naše misli, če izpolnimo pogoje, ki jih sveti Pavel v tej zvezi povdarja.

Pogoji za mir Kristusov so:

1. "Nikar ne bodite v skrbeh ampak v vsem razodevajte svoje želje Bogu v molitvi in prošnji za zahvalo." (Nothing must make you anxious; in every need make your requests known to God, praying and beseeching him, and giving him thanks as well). Skrbi motijo mir v naših srcih, zlasti skrbi, ki si jih po nepotrebnem delamo. Vse skrbi razodevajo Bogu, nanj jih preložimo, on jih naj reši in jih tudi bo rešil kakor je za nas najugodnejše. Zato pa v molitvi in prošnji o božičnem času predložimo Jezusu v jaslicah, pa bodimo mirni, ker bo Gospod za vse poskrbel. Mi le mirno storimo tisto dolžnost, ki stoji pred nami, ki nam jo nalaga vsakdanje življenje. Kdor v Boga zaupa, je lahko vedno miren. Če poti ne poznam, Bog jo pozna in on me vodi po njej tudi skozi temo in vihar. Če časa ne vem, kdaj se bo izpolnilo, kar želim, Bog ve za čas in za način in Bog ničesar ne zamudi.

2. "Vaša blagost bodi znana vsem ljudem." (Give proof to all of your courtesy). To je tista "blaga volja," kateri novorojeni Odrašenik mir na svet prinaša. To je volja, ki dobro hoče in je naklonjena vsemu, kar je v skladu z božjo voljo; volja človekova na zemlji ki je enaka kakor božja volja v nebesih. Naša po božji volji uravnana volja se mora na zemlji kazati v našem življenju tako, da jo spoznajo in vidijo vsi ljudje, da bo naša blagost še drugim zbežganim in nemirnim srcem vlivala božji mir.

3. Tretji pogoj je veselje v Gospodu kakor ga priporoča sv. Pavel: "Veselite se vedno v Gospodu... Gospod je bliž" (Joy to you in the Lord at all time... The Lord is near).

Gospod prihod prinaša veselje. Prinesel ga je na zemljo, ko se je rodil. Prvič, odkar je bil raj izgubljen, se je na grešni zemlji razlegalo angelo petje, prvič po kazni božji: "Zemlja bodi prekleta zavoljo tebe" se je v rajski pesmi razlil blagoslov na zemljo. Bližina Gospodova je napojena z veseljem. Gospod pa nam je blizu, čisto blizu, saj je pri nas do konca dni v vsaki sveti hostiji, ki jo hranijo tabernaklji na zemlji. Gospod nam je še bliže. V nas je in mi v

njem. S posvečujočo milostjo zaživi božje življenje v nas in nas dvigne v božjo bližino, da smo v resnici otroci božji in bratje in sestre Jezusovi.

Zavest, da je Gospod v nas, nam daje in ohranja božji mir. Izpolnite te tri pogoje, ki jih sv. Pavel našteva: Zaupajte v Boga, njemu izročajte svoje skrbi; z blago voljo izvirajočo iz svete božje volje bodite povezani med seboj; ohranite si veselje Gospodovo, saj vam je blizu. Ne izgubite nikdar posvečujoče milosti, po kateri Bog v vas prebiva. Če to storite, se bo v vas uresničila beseda svetega Pavla: "Božji mir, ki vsak razum presega, bo varoval vašo srca in vaše misli v Kristusu Jezusu."

V tem božjem miru gledamo brez skrbi in brez strahu prihajajočemu letu v zagonetni obraz, saj je sveto leto, da bo sveto tudi za nas. Pozdravljeni!

BESEDA IZ NARODA

Tone s hriba piše

Tonetovi spomini in Božič v Jolietu

Joliet, Ill. — Božič je že za nami. Kako se nam vsem hitro izmika čas! Kakor bi bilo večeraj, a vendar bo kmalu pol stolletja, odkar sem domačin in drugim segal v roke ravno na Stefan dan, ko sem odhajal v Ameriko. Vesel in žalosten dan je bil tisti dan zame. V duhu sem gledal na zlato deželo Ameriko, odkjer so premnogi pisali domov svojim domačim, kako je vsega v obilici tam. Meso imamo po trikrat na dan na mizi! Jaj mene, sem sam pri sebi mislil, tu v naših brdih, ga pa vidimo le ob večjih svetkih. Na drugi strani sem bil pa otožen. Iti v tuj svet za kruhom, pustiti doma očeta, mater, sestre in

set let zajemal iz ene in iste skledice in bo tihih jesenskih in zimskih večerih molil rožnovenec, z njimi obdelaval polja, vinograd, pasel v mladostnih brezskrbnih letih očetovo živino, vmes nagnjal doma in drugim, pa tudi priredil bil, kakor je povprečen mladec v takih letih, vse to se ob odhodu ne da kar tako prezreti. Tisti Stefan dan je bil lep dan, ki se ga premnogokrat spominjam. V Metliki smo popoldne plesali. Vrtili smo se veseli Toneti, Maticki, Martički, Jožeti in drugi z brhkimi našimi belokranjskimi Katkami, Ančkami, Mickami, Nežkami in drugimi. Kako so krepki fantje udarjali s petami ob tlak. Glasovi harmonike pa so jih vodili in nosili, kakor po zraku. Prava domača belokranjska zabava. Ah, prijetni spomini. Ob takih spominih pogostoma mislim, kako je zdaj tam? Ali je še kaj takega podobnega veselja? Poročila od doma ga ne omenjajo. V moji radovednosti si večkrat mislim, ko bi se človek mogel spremeniti v nevidnega človeka, pa bi šel tja tak in bi opazoval, kako je. Fantazija.

Pri nas v Jolietu smo praznovali Božič lepo in slovesno, kakor vsako leto. Cerkev sv. Jožefa je bila veličastno ozaljšana, imeli smo lepe slovesne službe božje, cerkveni pevski zbor je prepeval lepe božične pesmi, tako da je bilo vse zavito v najlepše blaženo božično razpoloženje. Priznanje in pohvalo zasluži za vse to v prvi vrsti naš neumorno delavni preč. g. župnik M. J. Butala, ki se veliko trudi za napredek naše velike in lepe župnije, za njim njegovi duhovniki pomočniki. Za prelopo petje v naši cerkvi pa gre priznanje našemu vrlému organistu Mr. Rozmanu, ki s svojim veselim in živahnim razpoloženjem povzdiguje čast božjo v našem božjem hramu. Naj se nadaljuje in naj živi ta napredek med nami v Jolietu!

Pa bi ne bilo prav, da ne bi zapisal pohvalno besedo tudi našim dobrim faranom fare sv. Jožefa. Tudi ti zaslužijo vso pohvalo. Lepo lojalno sodelujejo s svojim župnikom, zato je tudi tak lep napredek. V tej slugi nadaljujemo in še bomo napredovali, da bomo veselili mi in naši zanamci. Pred več leti, ko so prihajali v Joliet v goste slovenski pionirski duhovniki iz Minnesote in drugih krajev so izjavljali, da je naša slovenska naselbina v Jolietu — slovenski Rim. Ime se je prijelo in Jolietčani smo bili in smo še ponosni nanj. Iz tega središča je zrastle velika in močna K. S. K. Jednota. Imeli smo tu dolga leta prvi slovenski katoliški list in še marsikaj drugega. Naša naselbina je bila in je trdnjava v tem oziru. Ime slovenski Rim, je zaslužen.

Pred letom dni je bila ustanovljena naša škofija, v katero zdaj spadamo. Sedem okrajev v državi Illinois je prišlo v to našo novo škofijo. Za škofa, našega nadpastirja, smo dobili v spretni in zelo sposobni osebi prevz. g. Martina D. McNamara, D.D. Vsak znače-

sko tudi pri nas. Marsikaj je bilo treba pri začetku. Zdaj pa je vse v teku. Političnih novic nam tu tudi ne manjka. Leto 1950 bo volilno leto za kongres in senat in druge lokalne volitve bodo na dnevnem redu. A za enkrat je še prezgodaj o tem pisati. Zanimivo za nas vse davkoplačevalce v okraju Will pa je to, da davkoplačevalci v našem okraju dolgujejo nič manj kakor \$1,652,581.00 za zakasnele davke, večinoma za leto 1948. Državni pravdnik John I. Pearce, pravi, da ima v načrtu način, s katerim bo povzvel akcijo za izterjatev teh zakasnelih davkov. Če ne bo šlo drugače, bo menda tu in tam boben pel.

Te dni sem bral v našem lokalnem listu, kako ima denar mlade. Saprabort, to je nekaj! Neka firma H. W. Long and Co. objavlja neke cifre in pravi, da kdor je znal l. 1915 pravilno investirati svoto \$100, temu je investicija lahko narastla do zneska \$67,576.00. To je pa velika rodovitnost, ki prekaša najvišjo rodovitnost krompirja. Well, razlaga pravi, kako bi investor moral spreminjati svojo investicijo iz ene v drugo. Enkrat bi moral investirati v jeklarske delnice, drugič v druge in tako naprej. Pri čitanju teh razlag sem si mislil: Zakaj pa preroka mrcina nisi povedala to investitorjem leta 1915. Kaj zdaj pripoveduješ! Po toči vsak osel lahko zvoni.

Naj bo dovolj. Našim v Jolietu in vsem drugim čitateljem po Ameriki želim prav srečno in zadovoljno novo leto, da bi bili v njem srečni in zdravi! To vam vsem želi,

Tone s hriba.

— Najstarejše vladno poslopje v Zed. državah je "Palaca gubernernjev" v Santa Fe v New Mexico, ki je bila zgrajena leta 1617.

Opazke in pripombe

Cleveland, O. — Zgodovinske povesti in romane odnekad rad berem, kakor menda tudi večina mojih čitateljev. Zlasti pa so me v mladih letih navduševale povesti iz časov kmečkih uporov proti graščakom, na primer Ivana Laha "Uporniki" in Avgusta Senoe "Zadnja kmečka vojska" pa Franceta Bevka povesti o upornih tolmunskih kmetov. Menda smo jih zato s tako gorečnostjo požirali, ker so nam odkrile, da tudi v slovenskem kmetu še vedno polje junaška kri pradedov in da ta kri zna vzkipeti, kadar pride sila do vrhunca. Spričo tega je bilo pač naravno, da sem veselo pozdravil novo zgodovinsko povest Mohorjeve družbe v Celovcu "Puntar Matjaž," delo Klenena Hobjana (Karel Mauš) in jo vzel v roke poln pričakovanja.

Nisem bil razočaran. Povest, ki slika punt koroških kmetov proti koncu petnajstega stoletja, je zelo zanimiva in priklepilna. Nisem bil razočaran. Povest, ki slika punt koroških kmetov proti koncu petnajstega stoletja, je zelo zanimiva in priklepilna. Nisem bil razočaran. Povest, ki slika punt koroških kmetov proti koncu petnajstega stoletja, je zelo zanimiva in priklepilna.

Povest je napisana v jedrnatem slogu in kmečki obrabi v njej so naslikani s krepkimi, žilnimi potezami. Naročniki Mohorjevih knjig je bodo vedno veseli. In nemara bodo z menoj vred rekli, ko pridejo do konca: "Narod, ki je v svojih preteklosti prevedril tako težke čase in preстал tako strahne šibe, tudi pod današnjo komunistično kugo ne bo izdihnil, temveč je bo preстал, kakor je preстал vse šibe in kuge preteklih stoletij. Amen."

Če bi knjigi kaj očital, bi ji to, da se mi je zdela prekratka.

Naj na tem mestu še omenim našim urednikom v informaciji, da je Avstrija s podpisnica ženevske konvencije. To pomeni, da uživajo vsa v Avstriji objavljena književna dela zakonsko zaščito tudi v Združenih državah in je vsaka raba teh del brez pisateljevega dovoljenja prepovedana. Jugoslavija pa ni članica te zveze, zato so dela jugoslovanskih pisateljev pri nas brez zaščite.

Zadnjič je nekdo s svinčnikom načelkal na steno v moškem stranišču v mestni hiši: "Več psov ko spoznam, manj mi je za ljudi. Mislim, da se večasih vsi tako počutimo."

Nekaj dni pred božičem sva šla s sosedom Miho po našem slavnemu senklerju. Pred prostori zarjavele device E. se je Miha nenadoma zvil, kakor bi ga krivila božast. "Kaj pa ti je?" sem ga zaskrbljeno po-baral. Miha mi je odprtih ust

s palcem pokazal na okna Enakopravnosti. Bila so lepo po božično okrašena. "Kakor se spodobi za pošteno krščansko podjetje," sem odobravajoč prikimal jaz, pozabivši za trenutek, kje sva se nahajala.

"Saj to je tisto, kar me je zavilo v črevih," je prišel Miha naposled k sebi. "Če bi imeli okno takole okrašeno pri Domovini ali kakem drugem krščanskem podjetju, bi se mi ne videlo nič čudno. Ampak tile ljudje pa taje Boga in zasmehujejo vero tri sto pet in šestdeset dni na leto in ne dajo nič ne na Kristusovo rojstvo niti smrt, vzlic temu pa tako lepo okraše okno za božič! Kakšna logika pa je to?"

"Biziška," sem se mu zasmel. "Saj veš, kaj pravi kmečki pregovor: 'Kšeft je kšeft, klobasa pa klobasa. Vsi devičini bravci niso brezbožniki kakor tudi ne komunisti ali sopotniki. Tako med bravci kakor med oglaševalci imajo katoličane. Verjemi ali ne."

"V slovenskih sopotniških krogih je mizerno," berem v 12. številki Svobodne Besede, ki je izšla baš ob času, da osladi božične misli našim domačim titičem in stalničem od Novjorka do Čikage. "Titovci, ki so v večini, imajo korajžo in javno rogovilijo proti Stalinu, dočim so stalinovci, ki imedtem kuhajo rilec in le grdo gledajo, bodo nekega dne planili na dan — in prav nič ne bomo presenečeni, če jih sestrica Enakopravnost vzame pod svojo streho."

Tudi na Senklerju ne bomo nič presenečeni.

Milan Medvešek poroča s potovanja po Jugoslaviji, da v nikjer opazil nobenega terorja. To ni nič novega. Tudi v nekdanji Mussolinijevi Italiji ni opazil nobenega terorja, kakor ga dandanes ne opazi obiskovalec Moskve, Sofije, Budimpešte ali Varšave. Ta klemanski bojs iz Klivlonta, kakšne španske se znebi!

"O gladu ni govora," nadaljuje Titov gost M.M., "toda ljudstvo in voditelji so prisiljeni, da si pritrjavajo od ust na vseh koncih in krajih." Zlasti Tito si mora "pritrgovati od ust," ko pa je na vsaki sliki, ki jih prinašajo ameriški magazini, bolj debel in zalit, in so mu vse njegove krasne uniforme in obleke prtesne...

"Komaj čakam, da se s Kuhljem vrneta in začeta pisati svoje potopise," pomežikuje sosed Miha. "To vem, da jih bosta tvezila, da jima bo sam Luj Demik favš."

Še nekaj dni in novo leto bo potrkalo na duri. Jaz se nad starim letom ne bom pritoževal; če novo leto ne bo prineslo hušjih nesreč kot je bilo pohujšanje, ki je krivilo urednika zarjavele device E. ob čitanju romana "Jutro brez sonca," ga bomo gotovo srečno preživeli. In to je glavno. Torej—na srečno svidenje ob koncu leta 1950!

Peter Kopriva.

Slovinci v Argentini

DRUŽINSKA SREČA. — V družini g. Mramorja Franca in Helene so 23. avgusta dobili hčerke, ki je pri krstu dobila ime Marija Magdalena. Srečnim staršem naše čestitke!

SLOVENSKE POROKE. — V Munro sta se 12. septembra poročila g. Vinko Fabjanič in Franciška Borštnar. Dne 24. septembra sta v župni cerkvi v Ramos Mejia stopila pred oltar g. Avgust Jeločnik in gđc. Marta Bedencić, pri Sv. Pavlu pa g. Anton Strle in gđc. Rozika Jagodic. Mladim parom želimo ob vstopu v novo življenje vsosrečo!

NAŠA MICKA IMA TUD BESEDO

Ko pridemo na sred vasi, zakukamo na vse strani... je rekel naš, da sem ga v strahu pogledala, ko zavijemo od narodnega doma v Girardu gor po Smithsonian. Bala sem se, da bo res začel tuliti od samega blaženstva, da je po dolgih letih zopet v svojem preljubem Girardu, od katerega mi je vedno pel, če je le čas imel, da sem mu enkrat kar rekla: "I, tok leti še vendar enkrat v tisti tvoj Girard, ki ti vedno binglja z jezika! Zdaj že mene firbec martra, če je res tak, kakor ga opisuješ."

Tako sem mu rekla no in zdaj se mi je res uresničilo, kaj vem, kateri srečni zvezdi naj to zapludem, da sem se z naša v Girardu z našim in dr. Mersolom.

Ko smo se pripeljali do narodnega doma je naš motovilček tako lepo zavil na levo gor po Smithsonian, kot bi to pot napravljal najmanj dvajsetkrat na dan.

"Gor po cestici prot novmu mesteci," je naš polglasno brundal, ko je kašljal naš kufer vkreber, "ceste se niso zravnali Girardčani. Pa mi je še takrat Anziček zagvisno obljubil, da bodo klanec odpravili, čez katerega sem godrnjal vselej, kadar sem si pomagal prosti domu, ki je bil takrat pri Cekuťovh. Težke noge so bile po celodnevni zborovanjih na konvenciji," je naš dodal.

"Sur," se nisem mogla premagati, da ne bi dodala, "saj se poznamo in kar vem, kakšna zborovanja ste imeli v kleti narodnega doma, da so se vam kolena šibila, ko ste tipali proti Cekuťovim v posteljo. Pa še vkreber."

"Ali vam je znano, kje stanujejo Zoretovi?" vpraša dr. Mersol, ki menda ni vedel, na katero stran bi potegnil, ko sva z našim debatirala zastran klanca in zastran prevažni konferenc na konvenciji.

Namenjeni smo bili namreč najprej k Zoretovim, kjer je hotel dr. Mersol obiskati svojega sinkota-dijaka, ki hodi v kolegij v Youngstown, stanuje pa pri dobri Zoretovi družini v Girardu.

"Čakajte, se bom spomnil," meni naglas naš: "Nekje sredi Smithsonian se obrne proti desni cesti, pa ne vem gotovo, če prva ali druga in tam se pride naravnost v Zoretovo hišo. Saj večasih se je, če se prav spominjam."

"Ne po prvi, ampak po drugi," je našega podučil dr. Mersol, ki je bil že prej v Girardu. "Tamle na levo so Anzičkovi, na levo Cekuťovi in takoj zraven Dolčičevi, kmalu zatem bomo obrnili pa k Zoretovim," je razglagal naš, ki se vštulil za kašipota, pa ki niti prav vedel ni, kje se zavije k Zoretovim.

Bom še prihodnjic nekoliko povedala, kako je bilo v Girardu, danes sem se zopet nekoliko zaklepetala, da še sama ne vem kdaj.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Za hip smo šli pogledat v Kanado

(Nadaljevanje)

Vozili smo doli po cesti, o kateri nam je gđ. povedala, da se tukaj pravi "na Fernu." Bilo je že dokaj mračno in nisem videl drugega kot hišo pri hiši. Da, pač, tam na levi strani ceste je skupina ljudi, ki se drena okrog avtomobila. Nekoga so povozili, je uganil naš mali, ki misli, da je takoj smrtna nesreča, ako kdo le prasne ob avto.

"Pa ravno tam je hiša, kamor smo namenjeni," nam je povedala Anica. "Obrnite, da bomo ustavili pred hišo." Voznik je obrnil ter ustavil naš avto tik za tistim, katerega so ogledovali, ali kar so že počenjali ž njim, tisti ljudje. Izstopili smo in prepustili Anici, da nam kaže pot. Bilo je že toliko temno, da nisem razločil skoro nobenega obraza. Anica je bila pa takoj med njimi v veselem pomenku. Čez par sekund nam je že povedala:

"Eden izmed naših fantov si je kupil avto, prav zdajle ga je pripeljal in ves Fern je priletel skupaj, da ga prečeni. Fant je varčen, se mu mora priznati, da ima že avto, ki sicer ni nov, pa vendar dober in lep. To je velika senzacija za slovensko naselbino tukaj, da ima naša skupščina že svoj avto. Voznje bo imel dosti, če bo hotel in če bo vozil zastoni, naše fante in dekleta," je gostolela Anica in naša vlekla naprej v hišo. Zvedel sem, da je Marjan Rogelj tisti, ki se postavi z novim avtom.

"Vidite, to hišo sta pred kratkim kupila dva Slovenci, oba nova naseljenci: Nace Križman in Tone Štih. Zakonca Brencice pa hišo komandirata in skrbita za 13 fantov, ki so tukaj na hrani in stanovanju. Dva otročička imata, ki hodita v šolo. Pa tudi Tone Muhčič ima že s svojo hišo. To je zdaj dvoje prvih posestev v Toronto, ki so v slovenskih rokah in sicer v rokah novih naseljenčev, ki so komaj eno leto tukaj. Smo podjetni, ali ne?"

Da so, sem hitel dokazovati, ker je res skoro nevrjetno, da bi si samski fant kupil hišo, ko je šele eno leto v Kanadi. "Kar naprej, da se boste srečali z ljudmi. Nič se ne bojte, saj so vsi na vso moč prijazni, čeprav nekateri nekoliko boječji. Pa ker vedo, da prihaja urednik Ameriške Domovine, ki jo imajo vsi radi, bodo še precej pri besedi," nam je govorila Anica.

In potem smo začeli srečevati in segati v roke novim Kanadčim, čvrstim slovenskim fantom, ki bi jih bil vsak cesar vesel, če bi jih mogel dobiti v armado. Ampak tehle ne bo hamal, če kaj vem; ne cesar, ne kralj, ne diktator! Med vrati, po sobah, po hodnikih, vsepovsod smo srečavali in se rokavali s fanti. V kuhinji smo se pozdravili s prijaznimi Brencicovimi; dva fanta smo še zasacili, ki sta povečerkovala; natančno sem videl, da sta se sladkala z češpljevim kompotom. Aha, taka košta pa že, taka, sem si mislil.

Brencetova gospa nam je povedala, da ima "čez" 13 fantov, katerim pere in kuha in skrbi zanje kot bi bili njeni lastni otroci. Vsi bordarji delajo in so prav zadovoljni z de-

lom, stanovanjem in fino domačo hrano.

Srečali smo se z akademiki: Stankom Bah, Božo Golobom in Romanom Kramaršič. Delajo in v šolo hodijo. Vsi trije so fini fantje in bodo gotovo delali čast svojemu narodu in novi domovini.

Ni bilo dolgo, ko se nekaj fantov zbeza v kuhinjo, odrinejo mizo v kot, se vstopijo v kot in oglasila se je slovenska pesem, da nas je kar dvigalo. Če se ne motim so prvo zapeli: V hribih se dala dan... Fantje so bili videti že kar dobro izvežbani in kazali so, da imajo zelo lepe glasove. Povedali so mi, da je pevovodja Nace Križman. Med njimi je pel tudi Viktor Trček, ki je od zбора "Slavček," ki so ga naši fantje ustanovili v Batawi.

V tisti hiši stanujejo, vsaj takrat so, sledeči fantje: Feliks Sebanc, Anton Štih, Janez Slana, Jože Meden, Dore Zabukovec, Ignac Gorše, Janez Valant, Cvetko Osel, Franc Pfeifer, Janez Pahulje, Janez Skubic, Jože Mrvar, Marjan Rogelj. Ravno takrat sta se prismejali v hišo tudi dve slovenski grlici, ki sta rekli samo halo in odbrzeli. Njnjuna imena so: Milka Tanko in Anica Lenče. Fantje so bili okrog njiju kakor čebele okrog medu in en tak, kot sem jaz, niti toliko ni prišel do upoštevanja, da bi dekletoma povedal, da sta luškani in da sta mi všeč. Dobro bi se jima zdelo, menim. Krepkih in svetlih oči najbrže povesta:

Me poštene smo Kranjice, vsak steperček ni za nas...

Naša najvišja poveljnica, Anica, nam je povedala, da se bomo odpeljali še tisti večer na obisk k družini Lojzeta Ambrožiča, ki prebiva na lepi pristavi zunaj Toronta. "Kasno je, sem pomislil, ali je daleč? Kaj še! Malo dlje kot samo okrog voga-lala! Za tisto potegavščino, (saj nikakor ne rečem, da je bila laž, ker je bilo vse govorno v silih, da se me zvodi na določeno mesto) se bova z Anico, bo že kako prišlo, menila.

"Zdaj pa le!" je ukazala, ko sem bil ravno v krogu vprašujočih, ki bi radi vedeli to in ono. Pogledal sem za Micko in jo videl obdano od nekaj fantov, ki so ji peli: gospa in gospa, da je kar rdela, tako ji je prijalo. Ni čudno, da se je kar obirala, ko smo šli iz hiše. Toliko "gospa" ni še svoj živ dan slišala, kot tisti večer na Fernu. Ona pa kar po domače s fanti: "No, ja, kajpak, saj vem, šur..."

Poslovili smo se od prijaznih rojakov, od veselih fantov in deklet, od domače Brencetove družine. Od vseh strani so letele vame same čiste slovenske besede, absolutno nobene tujke vmes. Močno sem pazil, da tu di jaz nisem preveč mešal z našo ameriško slovenščino kot: da sem suprajšd in za šur hepi, ki vidim "so meni" slovenskih fantov in deklet! Tako nisem rekel, pa bi, če bi bil "med svojimi" v Clevelandu.

Naložili smo se v naš avto poleg podanikov, Zed. držav tudi naša vodnica gđ. Anica akademik Bah in Feliks Sebanc, da rečemo en dober večer tudi Lojzetu Ambrožiču, o katerem so mi že drugi povedali, da je na vso moč fest fant. Pa tudi stran tega je bilo treba k njemu, ker mi je bilo iz povsem zanesljivih virov zaupano, da hrani Lojze za našo Micko stra-

šno lep klobuk, ki ga je prinesel prav nalašč zanjo "cvo" s Koroškega. Micka se bo postavila in jaz si bom nekaj prihranil, ker ji ne bo treba kupiti novega, torej le po klobuk. Pa še, ki ni daleč od Ferna, kakor so mi na vse pretege govorili na ušesa. Feliks Sebanc se je vsedel na prednji sedež, da nam bo kazal pot. Boste videli, kako jo je kazal. Če bi vozili po njegovem, bi še zdaj iskali Am-brožičeve in bi prav zdajle matufirili kje po Manitobi.

Dopisi in drugo

Devet dni sam svoj gospodar

Veteran, Alta. — Da, gospoda so odšli na lov v Rocky Mountains, mene pa so postavili za upravitelja posestva, obsegajočega 1120 akrov in za vrhovnega komandanta vseh štirinogatih sil nahajajočih se na tem teritoriju. Za adjutanta sem si izbral "Mikija," ki v rednih razmerah vrši službo policijskega inšpektorja na naši domači-ji.

Najprej je bilo v načrtu, da gre na lov gospod "boss" sam, toda ko je napačil dan odhoda lovske ekspedicije, se je milostljivi zbudila lovska žilica in proti vsem ženskim navadam se je v neverjetno kratkem času okomatala in — hijo; garden — prr in že so zginili z dvorišča in po cesti naravnost proti zapadu kakor katra. Noja, pa "good bye," saj ustrelili itak ne bodo nič, ker sv. Hubert ni-ma navade imeti svojo čredo privezano k jastri. Malo se mi je pa v vseeno sumljivo zdelo, da je tudi ona šla na lov, ko ima vendar tak respekt pred pihalnikom, kakor bi na obeh koncih pokalo iz njega. Pa sem si mislil, da najbrže zato, ker bi ji bilo dolgčas sami doma. Pa je prav, da je tudi ona šla. Sedaj pa k stvari in na delo!

"Miki, sem! Zdaj sva sama doma. Glej da boš priden; lačen ne boš, na to se lahko zanešaš. Če pa danes še nisi dobil fruštika, je temu kriva lovska furija. Tvoj delež škotske rihte te še čaka v kuhinji, mene pa kopicca nepomittih črepij in še sto drugih opravkov. Kaj je škotska rihta to pa, g. urednik in potrpežljivi čitatelji, vprašajte nas Kanadčane, ki zjutraj na tešče pospravimo eno "furo poriča."

Tako sem začel svojo odgovorno službo popolnoma pri zadnjem koncu — pri psu; toda devetdnevna praksa je pokazala, da je bil to edini pravilen začetek in ga zato najtopleje pri-

poročam vsakomur, ki noče, da bi prišel na — psa.

Kuhinja je bila prav v lovsko obsemdnem stanju, tako da res nisem vedel, kje naj začnem pospravljati. "Ease, boy!" Naložil sem si šalco kofeta, pri-nal cigareto in odvil radio, iz katerega se je kakor nalašč raz-lila lepa kanadska "melodija" "Home on the Range," ki jo jaz najbolj obračtam. To mi je kmalu razjasnilo glavo tako, da sem prav kmalu sortiral vsa navodila, želje in zapovedi, ki mi jih je moj Nimrod natrešel kakor ocvirke po ajdovih žganicah. Kakor povsod po svetu, tako imajo tudi tukaj v Kanadi ženske zadnje besede in kar mi je gospa iz odhajajočega avtomobila naročila, bi se reklo po slovensko: "Delaj kakor bi bil doma!" — Ker so bile to zadnje besede, ki sem jih slišal, so bile tudi najbližje mojemu spominu in sem se tega zadnjega naročila tudi zvesto držal. Ocvr-sem ga prav po svojem receptu: "To je moj dom, jaz sem sam doma, delali bomo torej kakor se bo meni zdelo." Tako, po-strani povedano, na farmi, ki je podprta s kranjskim šprajcom v novembru prav za prav ni več kaj dosti opraviti. Edino skrb mi je delala krava "Suzy," ki so ji po gospodarjevem računu potekali dnevi pričakovanja. "V-slučaju trubla, pokliči po telefon Harolda," mi je prišlo v spomin gospodarjevo naročilo in sem tako še krajvo skrb preložil na tuje rame. Toda ne za dolgo, samo čez noč.

Drugo jutro, ravno ko sem vlekli hlače na njih službeno mesto in premišljal, kako sem neumen, ko ustanem ne da bi me kdo klical, pa so mi oči ušle skozi okno na vrt. Kar sem tam videl, ni bilo pravdansko. Prav zdi se mi, da sem tudi slišal daljne udarce kril odhajajočih štorčljke, ki je prinesla naša "Suzy" kar dva mladička. Na, zdaj pa imaš skrb preloženo na tuje rame zopet nazaj. To je sreča, da krajve zalege ni treba pestovati in previjati, če ne, bi bila ta dan brez fruštika in južine jaz in pes "Miki." Ko sem strokovnjaško presodil položaj in ugotovil dejansko stanje, mi je bilo takoj jasno, da brez telefona ne bo šlo. Moral sem globoko poseči v mojo zbirko angleščine, da sem sestavil raport in diagnozo ter visoko stopnjo nujnosti kooperativnega sodelovanja, kar vse sem potem z neverjetno dovršenostjo telefonsko sosedu, kakor mi je bilo naročeno.

Gazda me je sicer pred odhodom tolažil, da bo do takrat že sigurno doma, toda dobra "Suzy" je vso to stvar organizirala celih deset dni bolj zgodaj.

Tudi ribniški gasilci so nekako tako napravili. Dogovorili so se bili, da napravijo veselico s plesom, požrtijo in javnim pretopom. V ta namen so dali tiskati par sto velikih plakatov, na katerih je bilo poleg programa dano v javnost tudi to: "Veseliča se bo vršila drugo nedeljo po Binkoštih, če bo pa ta dan dež, bo pa veselica eno nedeljo prej, to je prvo nedeljo po Binkoštih..."

Ja, ti naši Ribničani! O njih bi se dalo pisati noč in dan in to samo resnične po ustnih izročilih, toda kaj, ko je pa g. urednik tako šparoven s prostorom ob torkih. Ne vem, ali zato, ker smo Kanadčani bolj svoh pri-dolarjih, ki so povrh vsega še reducirani v razmeri z ameriški. Tega pa g. urednik ne ve, da če bi ne bilo Kanade, bi Ribničani še besedo "kajne-da" ne znali po svoje povedati. Šur! Ne kaže drugače kot denar na plan in desetak na račun Ameriške Domovine. Sicer sem račun-al, da bo za eno flaško žganega za praznike, toda bilo bi me potem sram čitati sladke božične čestitke v neplačanem časopisu. Upam pa, da bo na račun "Suzy" dvojčkov še kaj padlo od kod.

Naši lovci so se vrnilo po devetdnevni ofenzivi slabe volje in brez dlake plena, pa sem jih tolažil, češ, nič ne de, če vzi niste nič ustrelili, sem pa jaz tako dva. In so rekli, da sem fest fant in da ne bodo pozabili name.

Tako mi je poteklo moje "bedarstvo" in da sem pripravljen tudi z orožjem braniti zaupano mi domačijo, moram priznati tudi to, da sem vsak večer prislonil k postelji nabito puško. Pa da ne bo kdo mislil, da me je bilo strah — kar tako za špas. Pa če bi me prav bilo strah, bi se mi tega ne bilo treba sramovati. Kaj mi je bilo strah, na svetu radi strahu in na račun strahu. Zakaj na primer sta se Adam in Eva našemila s figovim listjem? Iz strahu pred brencelji. Zakaj je Noe dvignil svoje bančne vloge in vse-premoženje zafrčkal v gradnjo nerodne, štirioglate jahte? — Iz strahu, da bi mu ne prišla voda v škarpe. Zakaj je bivši kralj David breknal na citre po cesti pred skrinjo zaveze? Zato, da ni izraelsko ljudstvo slišalo kletvic tempeljskih služabnikov nesočih težko brme. Cesar Neron je iz strahu pred influenco zažgal Rim. Sv. Družina, nedolžna od vrha do tal, je bežala v Egipt iz strahu pred Herodovo čistko. Ali naj nastevam še dalje, ali mi brezpogojno verjamete, da je strah element, večji kakor korajža, ljubezen, muhavost ali kaka druga človeška lastnost.

Ker sem se ustavil ravno pri sv. Družini, ostanem tudi verno pri njej. Prvi slučaj in prvi vzgled D. P. Čuli so božji glas v svojih srcih, pustili svojo revščino in se podali v še večjo — v begunsko. Bežali so v Egipt, živeli tam in se vrnilo nazaj v Nazadet brez piramid. Tudi mi begunci v Kanadi in novi Amerikanci in še vsi drugi po širni zemlji razkropljeni smo pribražali v Egipt, poln velikih piramid bogastva in doživljaj, pa tudi pravih piramid — nebotičnikov. Toda, kdor koli upa in računa, da se vrne v svoj rodni Nazaret z nebotičnikom v žepu, ni več D. P. — begunec in naj si ne prisvaja patronata svete Družine, čiste in skromne.

Sedaj je advent. "Sv. Jožef v mesto gre, lepo prosi jerperge..." nam pravi naša adventna pesem. Kakšen pa je odpevanje: "Pri nas imamo 'anštraharje; je vse navlečeno. Nemogoče, moja žena je histerična in ne trpi tujcev v hiši. Marš! Sultan, daj ga! Na žalost imamo obisk; tašča je tukaj, razumeš, ženina mati."

POZOR, SLOVENCII! Za vse informacije, kar se tiče naseljevanja v Kanado, pošiljanje denarja ali paketov v stari kraj, državljanstvo, potne vize in liste, parobrodne vozne listke ali za avijon, se obrnite v zanesljivostjo na

EUROPA PUBLIC SERVICE BUREAU lastnik: DR. ALEKSANDER GRIN bivši advokat iz Belgrada 630 Yonge Street Toronto, Canada

dan dež, bo pa veselica eno nedeljo prej, to je prvo nedeljo po Binkoštih..."

Ja, ti naši Ribničani! O njih bi se dalo pisati noč in dan in to samo resnične po ustnih izročilih, toda kaj, ko je pa g. urednik tako šparoven s prostorom ob torkih. Ne vem, ali zato, ker smo Kanadčani bolj svoh pri-dolarjih, ki so povrh vsega še reducirani v razmeri z ameriški. Tega pa g. urednik ne ve, da če bi ne bilo Kanade, bi Ribničani še besedo "kajne-da" ne znali po svoje povedati. Šur! Ne kaže drugače kot denar na plan in desetak na račun Ameriške Domovine. Sicer sem račun-al, da bo za eno flaško žganega za praznike, toda bilo bi me potem sram čitati sladke božične čestitke v neplačanem časopisu. Upam pa, da bo na račun "Suzy" dvojčkov še kaj padlo od kod.

Naši lovci so se vrnilo po devetdnevni ofenzivi slabe volje in brez dlake plena, pa sem jih tolažil, češ, nič ne de, če vzi niste nič ustrelili, sem pa jaz tako dva. In so rekli, da sem fest fant in da ne bodo pozabili name.

Tako mi je poteklo moje "bedarstvo" in da sem pripravljen tudi z orožjem braniti zaupano mi domačijo, moram priznati tudi to, da sem vsak večer prislonil k postelji nabito puško. Pa da ne bo kdo mislil, da me je bilo strah — kar tako za špas. Pa če bi me prav bilo strah, bi se mi tega ne bilo treba sramovati. Kaj mi je bilo strah, na svetu radi strahu in na račun strahu. Zakaj na primer sta se Adam in Eva našemila s figovim listjem? Iz strahu pred brencelji. Zakaj je Noe dvignil svoje bančne vloge in vse-premoženje zafrčkal v gradnjo nerodne, štirioglate jahte? — Iz strahu, da bi mu ne prišla voda v škarpe. Zakaj je bivši kralj David breknal na citre po cesti pred skrinjo zaveze? Zato, da ni izraelsko ljudstvo slišalo kletvic tempeljskih služabnikov nesočih težko brme. Cesar Neron je iz strahu pred influenco zažgal Rim. Sv. Družina, nedolžna od vrha do tal, je bežala v Egipt iz strahu pred Herodovo čistko. Ali naj nastevam še dalje, ali mi brezpogojno verjamete, da je strah element, večji kakor korajža, ljubezen, muhavost ali kaka druga človeška lastnost.

Ker sem se ustavil ravno pri sv. Družini, ostanem tudi verno pri njej. Prvi slučaj in prvi vzgled D. P. Čuli so božji glas v svojih srcih, pustili svojo revščino in se podali v še večjo — v begunsko. Bežali so v Egipt, živeli tam in se vrnilo nazaj v Nazadet brez piramid. Tudi mi begunci v Kanadi in novi Amerikanci in še vsi drugi po širni zemlji razkropljeni smo pribražali v Egipt, poln velikih piramid bogastva in doživljaj, pa tudi pravih piramid — nebotičnikov. Toda, kdor koli upa in računa, da se vrne v svoj rodni Nazaret z nebotičnikom v žepu, ni več D. P. — begunec in naj si ne prisvaja patronata svete Družine, čiste in skromne.

Sedaj je advent. "Sv. Jožef v mesto gre, lepo prosi jerperge..." nam pravi naša adventna pesem. Kakšen pa je odpevanje: "Pri nas imamo 'anštraharje; je vse navlečeno. Nemogoče, moja žena je histerična in ne trpi tujcev v hiši. Marš! Sultan, daj ga! Na žalost imamo obisk; tašča je tukaj, razumeš, ženina mati."

POZOR, SLOVENCII! Za vse informacije, kar se tiče naseljevanja v Kanado, pošiljanje denarja ali paketov v stari kraj, državljanstvo, potne vize in liste, parobrodne vozne listke ali za avijon, se obrnite v zanesljivostjo na

EUROPA PUBLIC SERVICE BUREAU lastnik: DR. ALEKSANDER GRIN bivši advokat iz Belgrada 630 Yonge Street Toronto, Canada

Lahko mi veruješ, dar bi raje imel ducat takih pod streho kot si ti Jožef, kakor pa njo, taščo samo. Obupno polna hiša jo je. Ali slišiš? Že zopet zija. Oprost, lahko noč! Take in slične izgovore in tožbe je poslušal sv. Jožef pred 1949 leti. Ali se je cloveštvo kaj poboljšalo od takrat? Nič! Kaj nič, še tisočkrat slabše je današnji čas. Kaj bi bilo, če bi sv. Jožef potrkal pri meni ta čas, ko sem sam na samotni kanadski farmi gospodaril? Segel bi bil v kot po puško in počil skozi zaprta vrata, ne da bi ga vprašal, kdo je. Tak je današnji moderni čas. Poln groze in negotovosti. O sveti Božič, ali nam boš prinesel vsaj majčkenu miru v duše in zlatega neskaljenega veselja v srca? Božje Dete, samo Ti edino si v stanu storiti to! Stori...

Prav to in samo to želim spoštovanemu uredništvu Ameriške Domovine in vsem Slovincem in Slovincem širom ameriškega kontinenta.

Max Mušič.

Smrtna nesreča

Minnedosa, Mani. — Pri postavljanju velikega železnega dimnika na lopo Canadian Pacific železnice za lokomotive, se je 15. decembra 1949 smrtno ponesrečil novonaseljenec Jože Rosič, doma iz Kočevja, star 28 let. Zapušča ženo z dvema otrokoma, ki so na potu v Bremen. — Pokopan je bil v Minnedosi. Naj mu bo lahka kanadska zemlja, preostalih naše sožalje. — Poročevalec.

Na radio smo peli za Božič

Batawa, Ont. — Vodstvo radijake postaje v Belleville je bilo tako prijazno, da nam je omogočilo oddajo božičnih pesni na sam sveti večer. Mi "bataw-ski slavčki" še vedno čutimo družino, ki je raztresena po vsej Kanadi.

Pesem je bila, ki nam je v taboriščih često nadomestila kolarije. Tu v Kanadi pa smo pozabili na kalorije, pa nam manjka nečesa drugega. V taboriščih smo bili nagneteni na malih kompleksih in smo se tako drug drugega navadili in vzbujili. Naš novi dom — Kanado, pa je tako obširen in naša srca so si zaželela one velike družine, da bi z njo kakor v taboriščih prevzela največji družinski praznik — Božič.

Naša pesem, ki se je oglasila po radiju na sveti dan, naj bo naš božični pozdrav vsem Slovincem v novem svetu in obnem izraz in manifestacija naše skupnosti. Želimo samo to, da velika pevška družina, ki je v Kanadi, prebrodi težke viharje in da se v novem letu združijo vse pevске sile in začnejo z delom za dosego edinega cilja, ki je "Vse, prav vse za večji ugled katoliških slovenskih beguncev v Kanadi!"

Prosimo naše prijatelje, da nam sporočijo, kako so oddajo kaj slišali. Pozdrav, Medved Ivo, Batawa, Ont.

Zlata dolina

Val D'Or, Que. — Dolgo strmin na naslov, sam sebe vprašujem, ali je to res zlata dolina, v kateri se sedaj nahajam. Ali tukaj res izvira zlato in druge kovine kot nikel, srebro in svinec. Res, dragi prijatelj. Toda za tebe in mene ni, ki se trudiva dan na dan za te uboge dolarje, temveč za tiste, ki jih včasih gledava skozi okna modernih hotelov, toda naši bežni pogledi tudi ne morejo na prvi pogled presoditi vse razkošje, ki se skriva v njih. Mesto Val D'Or, kakor pripovedujejo stari naseljenci, se je pričelo modernizirati zadnjih deset let. Prej je bil sam

gozd in močvirje brez ceste, še dobre poti ni bilo. Ako pa ga danes pogledaš, se čudiš vrvenju po ulicah, izložbam v oknih in vsemu, kar ti je novo. Seveda se pa ne da primerjati vccjim mestom kot n. pr. Quebec, Toronto ali drugim. Je pa to mesto, ki naglo napreduje. V kratkem so napravili moder-ni bolnišnico, več modernih šol, kinematografov je pa že toliko, da ne veš v katerega bi stopil, ako se ti hoče kakšnega razvedrila.

Zidajo tudi veliko stanovanjskih hiš za delavce; zasebne hiše pa rastejo kot gobe po dežju. Ako bi tujec opazoval to vrvenje, ki je vsaki dan, posebno zjutraj in zvečer, ko se vozijo delavci na delo in z dela v rudnikih, ki jih je v bližini pet, bi dobil vtis, da je ni sile, ki bi to vrvenje ustavila.

Staronaseljenec mi je pripovedoval, da še takrat, ko je bila tista velika brezposelnost in je v velikih mestih vladal glad, brezvedelje in strah pred bodočnostjo, se ni tukaj skoraj nič poznalo o kakih brezposelnosti ali pomanjkanju. Zlato je bilo tista gonilna sila, ki je družbe silila, da niso prenehale z delom. In zopet zlato je bilo tisto, ki je mnoge zapeljalo, da so pozabili na višje vrednote in se popolnoma prodali temu mamonu. Zalostno je pogledati tukaj nekatero, ko se ti smejejo ako greš v cerkev, ali ako omeniš kaj podobnega.

V takem okolju se nahajamo štirje naseljenci. V začetku nam je bilo vse novo, tudi nekateri tukajšnji Slovenci so nam bili novi; novi v tem pogledu, ko nas ne razumejo, ne čutijo z nami, že sami pogledi so nam tuji in bi nas vtopili v žlici vode, če bi nas mogli. Zato nam misli tem pogostejše uhajajo nazaj, tja kjer smo pustili vse kar nam je bilo dra-

tejo rožice, poletavajo lastavice, kakor nikjer na vsem božjem svetu. V takih mislih se spominjam mojih prijateljev, s katerimi smo včasih v taboriščih prenašali trde dneve begunskega življenja. Sedaj so tudi oni to stran morja. Zato jih tem potom iskreno pozdravljam. Kako se imaš, dragi Karol z družinico? Saj se gotovo tudi ti pogosto spominjaš vse prestane nevarnosti in vsega kar smo pustili dragega — tudi domovine. Domovina je tudi en kos zdravja, to čutimo posebno sedaj na tujem. — In ti, Janez z družino? Tam nekje v Minnesoti. Ne pševa si, zgubila sva naslove, vem pa, da se kljub temu najine misli pogosto stekajo, ne tukaj naravnost, ampak pridejo skupaj tam, kjer smo pustili naš up in našo nado. Bog ve, ali bodo tudi oni imeli božična drevesca? Oh, sprašujem! Da, mnogi jih bodo imeli, toda bodo mrzla brez sveč, edino sneg se bo vsipal nanje tako, da jih ne bo zeblo...

Kako to, da je strček kar utihnil? Nobenega glasu ni več od njega; saj menda nima še skibi, kaj bo v predpustu dehal. Kar potolaži se, saj je že daleč. Veste stric, kako smo ga včasih zain v naši sobici prav po ljubljansko. Vem, da se tudi Vam voži po takih večerih; tudi jaz pogosto mislim nanje. Za zaključek pa: Za prazni-ke božične, to vsakemu Slovincu moje je voščilo, da Dete se nebeško v Tvojem srcu bi rodilo in z blagoslovom svojim Ti srce razpolnilo. Srečno in upaj polno novo leto vsem prijateljem in Slovincem širom sveta.

Vesela bova, ako se kateri naših znancev in prijateljev o-glasi na spodnji naslov: Janez Bančič in Anton Česarek, Box 254, Val D'Or, Quebec, Canada.

Kako to, da je strček kar utihnil? Nobenega glasu ni več od njega; saj menda nima še skibi, kaj bo v predpustu dehal. Kar potolaži se, saj je že daleč. Veste stric, kako smo ga včasih zain v naši sobici prav po ljubljansko. Vem, da se tudi Vam voži po takih večerih; tudi jaz pogosto mislim nanje. Za zaključek pa: Za prazni-ke božične, to vsakemu Slovincu moje je voščilo, da Dete se nebeško v Tvojem srcu bi rodilo in z blagoslovom svojim Ti srce razpolnilo. Srečno in upaj polno novo leto vsem prijateljem in Slovincem širom sveta.

Vesela bova, ako se kateri naših znancev in prijateljev o-glasi na spodnji naslov: Janez Bančič in Anton Česarek, Box 254, Val D'Or, Quebec, Canada.

Kako to, da je strček kar utihnil? Nobenega glasu ni več od njega; saj menda nima še skibi, kaj bo v predpustu dehal. Kar potolaži se, saj je že daleč. Veste stric, kako smo ga včasih zain v naši sobici prav po ljubljansko. Vem, da se tudi Vam voži po takih večerih; tudi jaz pogosto mislim nanje. Za zaključek pa: Za prazni-ke božične, to vsakemu Slovincu moje je voščilo, da Dete se nebeško v Tvojem srcu bi rodilo in z blagoslovom svojim Ti srce razpolnilo. Srečno in upaj polno novo leto vsem prijateljem in Slovincem širom sveta.

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEVSTIK

Gilberti je turobna raztresenost Henrijetina, kateri je stregla kakor otroku, izvalila nehoten nasmeh. Ko so bile skodelice prazne, so ostali še dalje časa v srečnem miru velike, hladne obednice.

Ob isti uri se je nahajal Napoleon III. v siromašni tkalčevi hišici ob Donchery-ski cesti. Že ob petih zjutraj je zapustil podprefekturo; nerodno mu je bilo čutiti okrog sebe Sedan, kakor očitek in groznjo; vrhotelega pa ga je še vedno mučila potreba, pomiriti svojo občutljivo srce s tem, da izposluje nesrečni armadi milejše pogoje. Želel je govoriti s pruskim kraljem. Sedel je bil v najemno kocijo ter se odpeljal po veliki, široki cesti, obrobjeni z visokimi jagnedi, na to prvo etapo prognanstva, ki jo je opravil v jutranjem hladu z občutom vse padle veličine, ki jo je puščal bežec za seboj. Na tej cesti je srečal Bismarcka, ki je bil prihitel z največjo naglico v svoji stari čepici in v okornih, blatnih škornjih, navdan z edino željo, zabavati ga in zabraniti njegov setanek s cesarjem, dokler ni podpisana predaja. Kralj je bil še v Vendresse, štirinajst kilometrov daleč. Kam je hotel Napoleon iti? Pod katero streho počakati? Daleč tam se je bila Tuilerijska palača pogreznila v hudourn oblak in izginila, Sedan pa se je zdel odmaknjen za celo milje in odrezan z sarskih pance, nič več uradnih stanovanj, niti ne več kotička pri najnižjem uradniku, kjer bi si upal sestiti in počivati. V tej tkalčevi hiši je hotel doživeti svoj badac, v tej siromašni hišici, ki jo je zagledal na robu ceste, z njenim ozkim zelenjavnim vrtom, obdanim z živo mejo, in z enonadstropnim pročeljem z majhnimi, mrklimi okni. Zgoraj, soba, preprosto pobeljena z apnom in tlakovana s kamnatimi ploščami, brez drugega pohištva kakor bela, nepobarvana miza in dvoje siamnatih stolov. Potrpežljivo je čakal tu dolge ure, odkraja v družbi Bismarcka, ki se je nasmehnil, ko ga je slišal govoriti o velikodušno-

sti; nato je sam, prenašal svojo bedo, pritiskaje prsteno lice k šibam, še enkrat zroč na ta francoska tla in na to Meuso, ki je tako krasna tekla po širnih rodovitnih poljih.

Nato, drugi dan in naslednje dni, so sledile nadaljnje strahne etape: grad Bellevue, ta smejoča se meščanska grajsčina nad reko, kjer je prenočil in je plakal po svojem sestanku s kraljem Viljemom; kruti odhod, ob katerem se je ognil Sedan v strahu pred srdom premaganih in gladnih, ladijski most, ki so ga Prusi napravili pri Iges-u, dolgi ovinek severno od mesta, prečnice in oddaljene ceste Floinška, Fleigneuska in Illy-ska — ves ta klaverni beg v odprti kociji; in tam na prežalostni Illy-ski planoti vs prekinjek pokriti z mrličji, srečanje, ki je postalo legenda: revni cesar, ki niti ni mogel več prenašati konojskega traba in je ves potrt pod hudim napadom boleznememara še mehanično pušil svojo večno cigareto, dočim se je četa jetnikov, ki so jih sestradane, pokrite s krvjo in prahom, spravljali iz Fleigneux-a v Sedan, postavila ob robu ceste, da pusti voz mimo sebe, prvi molče, drugi mrmraje, ostali pomalem srditi in srditejši, bruhajoči krike zasmeha, žugaje s pestmi, med zamahi psovanja in preklinjanja. Nato je sledila še brezkončana vožnja preko bojišča, razvalinami, med mrličji s pretenjem široko odprtih oči, nato golo ozemlje, veliki, nemi gozdi, in zgoraj na višini — meja, čokler se ni na oni strani vse to pogreznilo s cesto, obrobjeno s smrekami, v globino tesne doline.

Kakšna je bila prva noč prognanstva v Bouillonu, v gostilni, v hotelu "Pri pošti", obleganem od tolike množice ubeglih Francozov in navadnih radovednežev, da je cesar mislil, da se mora pokazati, čeprav sredi mrmranja in žvižganja! Soba, ki je s svojimi tremi okni gledala na Glavni trg in

na Semoye, je bila vsakdnja leg kamina; eden je predstavljajal Rougeta de l' Isle, kako poje Marseljezo, drugi Posled-njo sodbo: srdita budnica arhangelskih trobent, ki silijo vse mrtve, da morajo iz zemlje na dan, vstajenje klavnic na bojiščih, ko prihajajo mrtvi pričat pred Bogom.

Tren cesarskega dvora, nadležna in prokleta prtijaga, je bila ostala v Sedanu, zapuščena na španskimi bezgovci v podprefekturi. Nič več niso vedeli, kako bi jo spravili s poti, izpred oči ubogih vojakov, ki so poginjali gladi; tako neznosna je postala izživajoča drznost, ki se jih je polastila, in grda ironija, ki jim jo je dal poraz. Morali so počakati temnotne noči, konji, kočijaži in prtijažni vozovi s svo-

giji, po mračnih cestah, med rahlim šumom in plahim trepetom tatov.
(Dalje prihodnjije)

DELO DOBIJO

Dekle dobi delo
V službo sprejememo dekle, da bi pomagala pri hišnem delu. Dva otroka v družini. Stanuje v službi, 2 noči je pa lahko doma. Jako dober dom. Mora razumeti angleško. Začetna plača \$18 na teden. Pokličite FA 4769. —(254)

MALI OGLASI

Sobe v najem
V najem se odda dve spalni sobi pošteni fantom. Vprašajte na 6700 Schaefer Ave., tel. ENdicott 0195.

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izbrano zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.
Mandel Drug
15702 WATERLOO RD.

UNION INSURANCE AGENCY
3496 East 93 St.
MA 3786
VSEH VRST ZAVAROVALNINA
V uradih odvetnika Frank V. Opaskarja

ČE KUPUJETE ALI PRODAJATE
zemljišče ali trgovino, se zglasite pri nas
Tisovec Realty Realtor
1366 Marquette Rd.
ENdicott 4936
(Tue.—X)

ZULICH INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, agent
Zavarovalnina vseh vrst za avtomobile, avtomobile in pohištvo.
IVanhoe 4221
18115 NEFF ROAD

Mi pripravimo ZDRAVILA za Evropo
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd.
Cleveland 10, Ohio

Thomas Flower Shop
CVETLICE za vse prilike
Šopke in cvetlice lahko brzojavimo na vse kraje
Andy, Albin in Fred Thomas
(Tome), lastniki
15800 Waterloo Rd.—IV 3200

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th

V BLAG SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠGA NEPOZABNEGA SOPROGA IN OČETA

John Turk
ki je preminul dne 27. decembra 1947.

Dve leti hladni grob Te krije, in spomin nam žalosti srce, večni Bog Ti daj plinčilo spavaj v grobu zdaj sladko.

Zdaj ko svetu dal si slovo, dragi soprog in dobi oče, lahka naj Ti hladna bo gomila, dokler zopet se ne združimo.

Žalujoči oceli:
MARY TURK, soproga;
JOHN LOUIS in JOSEPH, sinovi;
JEAN GAINAR, hči.

Cleveland, O. 27. decembra 1949.

KOLENDAR DRUŠTVENIH PRIREDITEV

1949	DEC.	1949
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

JANUARY
7. — Društvo Ambassadors št. 62 SDZ plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti. Igra Vadnalov orkester.
7.—Društvo Marije Pomagaj št. 190 KSKJ v Denver, Colo., veselica in proslava društvene 25 letnice.
22.—Veselica vseh klubov in pevskih zborov, ki spadajo pod okrilje Slovenskega društvenega doma na Recher Ave., Euclid, O. — v korist nove dvorane.
28. — Priredi društvo Ložka dolina plesno veselico v SND na St. Clair Ave. Igra Johnny Vadnal orkester.
29.—Društvo Modern Crusaders št. 45 SDZ plesna veselica v SDD na Waterloo Rd.— Igra Pinoff orkester.

FEBRUAR
4.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ priredi plesno veselico v SND na St. Clair Ave.

Pete Srnick orkester.
5.—Društvo sv. Štefana št. 1 KSKJ v Chicago, Ill. priredi drugi letni Minstrel Show v dvorani sv. Štefana.
18.—St. Vitus Boosters No. 25 KSKJ, Cleveland, O. prirede plesno veselico v avditoriju SND na St. Clair Ave. Igra Pecon-Trebar orkester.

Konference naših diplomatov v južni Ameriki
Washington. — State Department je sklical konferenco vseh poslaničkov in ambasadorjev ki zastopajo Združene Države na ameriškem kontinentu, zlasti vse naše diplomate v južni Ameriki. Konferenca bo deloma v Havani, deloma v Rio de Janeiro. V imenu State Departmenta bo konferenca prisostvoval George Kennan, ki ima sedaj nalogo posebno pešturirati politično situacijo v južno-ameriških državah s stališča Združenih Držav Severne Amerike.

ZVEZA SLOVENSkih DRUŠTEV NAJSVETEJSEGA IMENA

Ustanovljena 30. maja 1938 Clevelandu, Ohio

"VSAK KATOLISKI MOŽ NAJ BI BIL ČLAN DR. NAJSV. IMENA"

Pokrovitelj prev. škof DR. GREGORIJ BOŽMAN.
Castni duhovni vodja: RT. REV. J. J. OMAN, 3547 E. 80 St.
Duhovni vodja: REV. FRANCIS BARAGA, 6019 Glass Ave.
Castni predstojnik: ANTON ČRINA, 1023 E. 82 St.
Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21401 Naumann Ave.
I. podpredsednik: JACOB RESNIK, 3509 E. 81 St.
II. podpredsednik: JOHN STOPAR, 245—15 St., Barberton, O.
Tajnik: FRANK A. HOČEVAR, 21241 Miller Ave.
Blagajnik: LAWRENCE BANDI, 6727 Edna Ave.
Zapisnikar: ANTON MELJAC, 7820 Union Ave.
I. nadzornik: LAWRENCE PAVSEK, 1190 E. 147 St.
II. nadzornik: WILLIAM AUSEC, 6622 Bonna Ave.
III. nadzornik: FRANK MARTICH, 15416 Macauley Ave.
Reditelj: FRANK SNYDER, 3529 E. 81 St.

Seje se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecih: januarja, aprila, julija in oktobra. Zveza deluje edino za dobrodelne namene in za uspeh katoliške vere.

Možje in mladeniči, pristopite v lokalno društvo Najsvetejšega Imena v vaši župniji ter boste postali obenem tudi člani Zveze.

MARY A. SVETEK
LICENZIRANA POGREBNICA
478 E. 152 St. KE 3177
KRASNI, SPOŠTLJIVI POGREBI PO ZMERNIH CENAH
Ambulancna postrežba noč in dan
NOTARY PUBLIC

NAROCITE SI KNJIGO "S POTOV ŽIVLJENJA SLOVENSKEGA NARODA"
Domače poljudne povesti in dogodbe iz življenja ameriških Slovencev.
Po znižani ceni zdaj samo **45 centov** to dokler zaloga traja
Naročnino pošljite v Money Order, ali pa v gotovini na naslov:
BARAGOVA PRATIKA
1857 W. 21st Place Chicago 8, Ill.

G. WHISKERS

K. S. K. JEDNOTA
★ ★ ★ ★ ★
POSOUJE DENAR
članom KSKJ po 4% obresli
nečlanom po 5% obresli
na zemljišča in posesiva
brez kake provizije
ali bonusa
★ ★ ★ ★ ★
Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.
Za pojasnila in informacije pišite na:
GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE
351-53 NORTH CHICAGO STREET
JOLIET, ILLINOIS

OBLAK MOVER
Naša specialnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca
JOHN OBLAK
1146 E. 61. St. HE 2790

—AND THE WORST IS YET TO COME —
—in najhujše šele pride